

FMI se asteapta la o crestere graduala a economiei României si la reducerea inflatiei pâna la finalul lui 2026

Economia României ar urma sa creasca gradual, pe fondul necesarei consolidari fiscale, care este esentiala pentru contracararea extinderii deficitelor gemene, în timp ce inflatia va ramâne temporar la un nivel ridicat, înainte de a scadea sub marja de toleranta a BNR, pâna la finalul lui 2026, se arata în concluziile vizitei misiunii Fondului Monetar International, dupa consultarile cu autoritatile române în baza Articolului IV.

Recentul pachet de reforme pentru 2025-2026, inclusiv reforme fiscale, este binevenit, si marcheaza un important pas înainte. Implementarea sa completa si masuri suplimentare de ajustare din 2027 pentru a reduce deficitul fiscal sub 3% din PIB sunt critice pentru restabilirea sustenabilitatii fiscale si macroeconomice, considera FMI.

În domeniul politicii monetare, abordarea prudenta a BNR ramâne adekvata, iar reducerea dobânzii ar trebui reluata numai dupa ce inflatia se înscrie pe o traiectorie descendenta ferma. O flexibilitate mai mare a cursului de schimb pe termen mediu ar îmbunatati rezistenta la socuri. În plus, impulsionarea reformelor structurale, inclusiv întarirea eficientei aparatului de stat, este esentiala pentru a folosi pe deplin fondurile europene si pentru a sprijini cresterea economiei, în contextul necesarilor ajustari fiscale, se arata în raport.

"Cresterea economica este redusa, în timp ce, recent, inflatia a crescut semnificativ, din cauza unor factori temporari. Cresterea PIB-ului României s-a atenuat la 0,8% în 2024, consumul privat solid, în urma majorarii robuste a salariilor, a fost compensat de continuarea scaderii activitatilor de investitii. Ritmul de crestere a ramas slab în primul semestru din 2025, incertitudinile semnificative afectând încrederea în economie. Inflatia anuala a urcat la 9,9%, în august, dupa eliminarea plafonarii pretului la electricitate si a majorarii TVA", semnalaza FMI.

Institutia financiara internationala mai subliniaza ca deficitile gemene s-au extins si mai mult, în urma deteriorarii fiscale. Deficitul fiscal a urcat la 8,7% din PIB (conform metodologiei Cash) în 2024, în urma majorarii semnificative a cheltuielilor cu pensiile si salariile din sistemul public si cheltuielilor publice de capital finantate pe plan intern. Cresterea deficitului fiscal a contribuit la adâncirea deficitului de cont curent, care a ajuns la 8,4% din PIB. În pofida înghetarii salariilor si pensiilor în sectorul public în 2025, deficitul fiscal ridicat persista la mijlocul anului, în urma cresterii continue a cheltuielilor curente, se arata în raport.

FMI se asteapta ca economia sa creasca gradual, la un nivel moderat, pe fondul consolidarii fiscale. PIB-ului României ar urma sa înregistreze o expansiune de 1% în 2025 si de 1,4 în 2026, accelerarea investitiilor finantate prin programul "NextGenerationEU" compensând partial moderarea consumului privat, provocat de inflatia temporar ridicata si efectele consolidarii fiscale. Inflatia ar urma sa ramâna la un nivel ridicat în urmatoarele 12 luni, înainte de a scadea sub marja de toleranta a BNR, pâna la finalul lui 2026.

FMI estimeaza ca riscurile la adresa perspectivelor economice sunt în sens negativ, în timp ce riscurile la adresa inflatiei sunt în crestere. Se mentine riscul unei retrogradari a ratingului suveran al României, deoarece persista temerile privind executarea planificatei consolidarii fiscale în perioada 2025-2026 si a sustenabilitatii finantelor publice pe termen mediu, din cauza deficitului fiscal încă ridicat. Cresterea mai lenta în rândul marilor parteneri comerciali, cuplata potential cu bariere comerciale mai ridicate, incertitudinile, si o intensificare a conflictelor regionale ar putea afecta comerțul si fluxurile de FDI (investitii straine directe).

Partea pozitiva ar fi reprezentata de implementarea solida a ajustarii fiscale si a proiectelor de investitii finantate cu fonduri europene, ceea ce ar întari încrederea investitorilor si ar reduce mai rapid decât se estima primele de risc, ceea ce ar avea ca rezultat o crestere economica si investitii private mai ridicate.

Riscurile la adresa inflatiei includ preturi mai ridicate la energie si socruri climatice adverse care afecteaza preturile alimentelor. O crestere a salariilor peste asteptari, posibil determinata de inflatia temporar ridicata, ar putea amâna proiectata normalizare a inflatiei de baza, avertizeaza FMI.

Consolidarea fiscală substantială din 2025-2026 este binevenită, iar implementarea sa, alături de noi ajustări pe termen mediu, este critică pentru restabilirea sustenabilității fiscale și a încrederii piețelor. Dacă va fi pe deplin realizat pachetul de reforme, deficitul fiscal primar ar urma să scada cu aproximativ 1,25 și, respectiv, două puncte procentuale din PIB în 2025 și 2026, atenuând deficitul fiscal general la aproximativ 6% din PIB în 2026. Totuși, deficitul fiscal este proiectat să se atenueze ulterior doar gradual, la aproximativ 5% din PIB până în 2030, în timp ce nivelul datoriei ca procent din PIB continua să crească la aproape 70%. Noi ajustări fiscale sunt necesare din 2027 pentru a reduce deficitul sub 3% din PIB pe termen mediu și a stabiliza datoria publică la aproximativ 60%. Detalierea masurilor concrete din 2027 va ajuta la restabilirea credibilității și va spori predictibilitatea politicii fiscale, facilitând planificarea pentru companii și gospodării și îmbunatatind climatul de investiții, se arată în raport.

Noi reforme fiscale structurale pentru îmbunatatirea guvernantei fiscale și îmbunatatirea eficienței sunt cheia pentru susținerea implementării efective a ajustării fiscale. Actualele eforturi ale Guvernului de digitalizare vor ajuta la consolidarea administrației fiscale și a sectorului serviciilor publice. Planificarea introducerei a noii platforme bugetare digitale reprezintă o evoluție pozitivă pentru consolidarea gestiunii informațiilor și planificării bugetare. Pentru îmbunatatirea suplimentară a eficienței cheltuielilor, revizuirea regulată a cheltuielilor din sectorul public ar trebui să fie mai bine integrată în bugetarea anuală. Un cadru fiscal mai solid pe termen mediu, care încorporează venituri credibile pe termen mediu și strategii de cheltuieli, precum și planuri de rezerva, ar ajuta, de asemenea, la insuflarea prudentei fiscale și a credibilității, apreciaza FMI.

Reapariția presiunilor inflationiste necesită o abordare prudentă a politicii monetare, pentru că autoritățile să se asigure că inflația revine în siguranță în marja de toleranță. Impactul temporar al majorării TVA și încheierea plafonării prețului la energie, precum și presiunile salariale în derulare au scos în evidență riscul că așteptările inflationiste să nu fie ancorate. Prin urmare, politica monetară ramâne adecvată, iar reducerile de dobânzi ar trebui reluate numai după ce creșterea salariilor și a prețurilor se moderează într-un mod susținut. Înțînd cont de incertitudinile ridicate și de evoluția riscurilor, BNR ar trebui să fie pregătită să ajusteze dobânda în funcție de condițiile economice și dinamica prețurilor, se arată în raport.

O creștere graduală pe termen mediu a flexibilității ratei de schimb în ambele sensuri ar îmbunatați rezilienta la socrurile economice. O mai mare flexibilitate a cursului de schimb, însotita de o comunicare clara, ar îmbunatați rezilienta economică la socrurile externe. Alături de ajustarea fiscală, ar ajuta la întărirea pozitiei externe slabe, considera FMI.

Rezilienta sectorului bancar din România s-a îmbunatatit, bilanturile fiind mai solide. Bancile sunt bine capitalizate și au lichiditate. Orientările BNR privind pastrarea profiturilor, combinate cu sporirea rezervelor de capital anticiclice (CCyB) a îmbunatatit rezilienta sistemului financiar prin majorarea capitalului și a rezervelor de capital care pot fi eliberate. În pofida unei recente deteriorări, calitatea activelor sectorului bancar ramâne viabilă, rata creditelor neperformante (NPL) fiind aproape de media, se arată în comunicat.

Progresul reformelor structurale este vital pentru stimularea unei creșteri sustenabile, pe fondul amplei consolidări fiscale. Înființarea unei agenții independente care să monitorizeze marile companii de stat (SOE) este binevenită. Numirea la timp a conducerii va permite agenției să funcționeze la capacitatea deplină și consolidează supravegherea și guvernanța în sectoarele dominate de companiile de stat. Îmbunatatirea predictibilității și a calității reglementării va spori încrederea companiilor și va reduce economia informală.

Cu o populatie care imbatraneste, este de asemenea importanta sporirea participarii la piata fortele de munca si majorarea productivitatii, inclusiv printr-o mai buna disponibilitate a programelor de ingrijire a copiilor si investitii in educatia de calitate, considera FMI.

Tranzitia Romaniei spre o economie cu emisii scazute de carbon, alaturi de finalizarea strategiei energetice la nivelul UE, va ajuta la obtinerea securitatii energetice. In toamna anului trecut, autoritatatile au depus planul actualizat privind energia si clima si Strategia energetica nationala pentru 2025-35 pentru a ajunge la emisii net zero pana in 2050. Pentru indeplinirea acestui obiectiv, ar trebui luate in considerare subventii suplimentare pentru limitarea emisiilor in sectoare care nu sunt acoperite de schema de comercializare a certificatelor de emisii (ETS), inclusiv o taxa complementara pe carbon in transporturi si constructii. O piata energetica deplin integrata si interconectata in cadrul Uniunii energetice la nivelul blocului comunitar ramane cruciala, sustine FMI.